

Ivanova A. M.

Ternopil National Economic University

FISCAL IMBALANCES IN UKRAINE AND WAYS TO OVERCOME THEM

Summary

Practical aspects of fiscal imbalances functioning in Ukraine are researched. Analyzed the dynamics of fiscal balance over the period of 2011–2015. Identified vertical fiscal imbalances on the basis of analysis of a profitable part of local budgets. Proposed ways of balancing public finance in Ukraine.

Keywords: fiscal imbalances, budgetary deficit, public debt, budget revenues, budget expenditures.

УДК 346.62:37

Коверник Н. В.

Академія фінансового управління Міністерства фінансів України

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ФІНАНСУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Досліджено стан фінансування професійно-технічної освіти України. Визначено причини її незадовільного сучасного стану та проаналізовано альтернативні джерела фінансування даної галузі. Запропоновано пріоритетні напрями вдосконалення системи фінансування професійно-технічної освіти.

Ключові слова: економічна модель освіти, фінансування професійно-технічної освіти, бюджетне фінансування освіти, інвестиції в освіту.

Постановка проблеми. Розвиток професійно-технічної освіти України вимагає її значної модернізації відповідно до потреб сучасної економіки, орієнтації цієї важливої галузі на досягнення європейського і світового рівнів освітніх стандартів з урахуванням національних особливостей, трансформації у професійну освіту і навчання, як майже в усіх розвинутих країнах.

Функціонування системи професійно-технічної освіти в Україні ускладнюється недосконалістю управління, яке не використовує можливостей науки. Зміст управлінської діяльності часто базується на малоефективних формах, методах і засобах, у ньому наявний певний консерватизм, професійна невідповідність керівників усіх рівнів до вирішення стратегічних і тактичних проблем розвитку системи і навчальних закладів.

Визначальним чинником успішності сучасної професійно-технічної освіти є ефективна система її фінансування.

Сучасній практиці фінансового забезпечення професійно-технічної освіти притаманні значні недоліки, що перешкоджають повноцінній реалізації наявного потенціалу суспільного розвитку. Європейська інтеграція України створює нові дієві передумови для модернізації системи фінансування професійно-технічної освіти. Реальне вдосконалення фінансування професійно-технічної освіти, внаслідок чого відбудеться підвищення ефективності використання коштів та покращуватиметься доступність і якість послуг, неможливе без належного наукового обґрунтування відповідних заходів щодо оптимізації фінансового інструментарію. Зазначене зумовлює актуальність статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фінансове забезпечення професійно-технічної освіти досліджують зарубіжні вчені, серед яких: М. Ананських, О. Астахова, С. Борисова, Дж. Б'юкенен, Л. Баєва, Ш. Бланкарт, А. Карпов, Л. Кретова, О. Лозицька, Р. Масгрейв, Л. Під'яблонська, Н. Савельєва, О. Сачкова, І. Соколов, Дж.Е. Стігліц, Е. Ханушек, А. Хіл-

ман, Г. Чучкова. Зарубіжні вчені висвітлюють проблематику професійно-технічної освіти здебільшого як важливий елемент економіки знань або ж у контексті проблематики бюджетних видатків. При цьому слід зазначити, що характер указаних проблем суттєво відрізняється від практики фінансування професійно-технічної освіти в Україні.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Невирішеними аспектами проблеми фінансування професійно-технічної освіти в умовах сучасних економічних реалій є хронічне бюджетне недофінансування матеріально-технічного забезпечення процесу навчання, оплати праці освітян, стимулювання науки, наукових розробок, друкування навчально-методичних матеріалів, низька ефективність використання бюджетних видатків на освіту, корумпованість, формальність освіти, недостатність визнання ступенів освіти на ринку праці.

Мета статті полягає в оцінці стану та проблем фінансового забезпечення діяльності професійно-технічних закладів на сучасному етапі розбудови українського суспільства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Однією з основ розвитку промисловості є людський ресурс. Чим вищу кваліфікацію мають працівники і чим краще підприємства забезпечені необхідним людським потенціалом, тим вища ймовірність виробництва на таких підприємствах конкурентоспроможної інноваційної продукції.

На жаль, протягом всього часу трансформаційних процесів в економіці України інститутами влади не було приділено достатньої уваги для забезпечення промислових підприємств України кваліфікованими кадрами робочих спеціальностей, що зумовило відставання рівня кваліфікації середньостатистичного робітника в Україні від рівня робітника в розвинутих країнах світу.

Крім того, це спричинило низку деструктивних процесів у суспільній свідомості, серед яких: зменшення престижу робітничих спеціальностей

тей серед молоді, незадоволення рівнем оплати праці кадрів робочих спеціальностей, збільшення середнього віку кадрів робочих спеціальностей [1, с. 239–240].

Закон України «Про забезпечення молоді, яка отримала вищу або професійно-технічну освіту, першим робочим місцем із наданням дотації роботодавцю», ухвалений у 2004 р., фактично почав діяти лише в 2007 р., коли в бюджеті було передбачено 32 млрд. грн. роботодавцям, а також кошти на компенсацію витрат Фонду загальнообов'язкового державного страхування в разі безробіття. У законі, зокрема, зазначено, що дотація надається в разі прийняття молодого фахівця на перше робоче місце за здобутою професією терміном на два роки та за умови відсутності в роботодавця протягом останніх шести місяців скорочення чисельності працюючої за фахом молоді. На нашу думку, прийняте рішення не лише поліпшить працевлаштування випускників, а й стимулюватиме розвиток пріоритетних галузей економіки.

Нині в Україні система відтворення робітничих кадрів налагоджується повільно, держава фінансує освітні заклади відповідно до темпів зростання ВВП (табл. 1).

Видатки на професійно-технічну освіту щороку зростають, проте є недостатніми для повноцінного функціонування закладів (рис. 1).

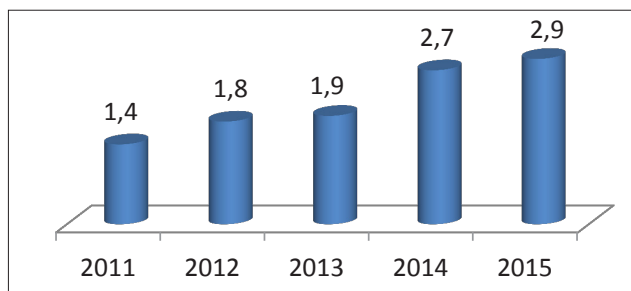

Рис. 1. Видатки бюджету на професійно-технічну освіту [2]

Загальний обсяг видатків, передбачених для закладів професійно-технічної освіти, у 2007 р. становив 1 885,1 млн. грн., у 2008 р. – 2 670,5 млн. грн., а у 2009 р. – 2 948,6 млн. грн. [2].

У проекті бюджету на 2016 р. зазначено, що розміри мінімальної ординарної (звичайної) акаде-

мічної стипендії для учнів професійно-технічних та студентів вищих навчальних закладів, учнів і студентів із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, будуть підвищені на 18%. Даний розмір є недостатнім і не стимулює бажання здобувати професійно-технічну освіту.

У зв'язку з дефіцитом бюджетних асигнувань законами України про державний бюджет України на 2010–2015 рр. не передбачені видатки на капітальні та поточні ремонти, видатки на розвиток училищ. У зв'язку з цим не ремонтуються належним чином навчальні та виробничі приміщення, котельні, дахи. Призупинено реалізацію Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.11.2007 № 886 в частині оснащення майстерень училищ сучасним обладнанням, устаткуванням та технікою. Виникла проблема в розрахунках з енергопостачальними організаціями, яка пов'язана з підвищенням тарифів. Більшість навчально-виробничих та господарських приміщень потребують капремонту, заміни дахів, тепло- та водоканалізаційних мереж. Бракує підручників та навчальних посібників [3].

Значного додаткового фінансування потребує створення навчально-матеріальної бази для нових професій, які є дефіцитними на ринку праці. Проблемою стало цьогорічне проходження учнями практики та оплата їхньої праці. Гострою залишається проблема збереження кадрів. Не вирішується питання щодо надання молодим спеціалістам підйомних та безпроцентних кредитів для будівництва житла [4].

Без вирішення цих проблем перспективи на майбутнє примарні. Такий стан із підготовкою й фінансуванням триватиме доти, доки існуватиме чинна система підготовки робітників професійно-технічними училищами; вона має бути радикально реформована відповідно до вимог ринкової економіки. Це розуміють у вищих інституціях країни, проте далі декларативних заяв справа не йде.

Основними стратегічними напрямками подальшого розвитку професійно-технічної освіти є: створення системи забезпечення якості професійно-технічної освіти, оптимізація системи фінансування, модернізація системи управління професійно-технічною освітою, оновлення існуючої нормативно-правової бази, соціальна реклама престижності робітничих професій [2].

Таблиця 1

Динаміка фінансування навчальних закладів України в 2005–2015 рр.

Рік	Разом		Дошкільна освіта		Загальна середня освіта		Професійно-технічна освіта		Вища освіта	
	млн. грн.	% до ВВП	млн. грн.	% до ВВП	млн. грн.	% до ВВП	млн. грн.	% до ВВП	млн. грн.	% до ВВП
2005	8940,8	4,38	1104,1	0,54	4046,7	1,98	586,0	0,29	3204,0	1,57
2006	1120,33	4,95	1372,3	0,61	4931,0	2,18	733,0	0,32	4167,0	1,84
2007	13473,4	5,03	1710,2	0,64	6243,7	2,33	891,6	0,33	4627,9	1,73
2008	16530,3	4,79	2059,5	0,60	7517,3	2,18	1137,6	0,33	5815,9	1,68
2009	23783,6	5,39	2940,7	0,67	11 158,8	2,53	1749,9	0,39	7934,2	1,80
2010	30086,0	5,53	3825,1	0,70	14 229,2	2,61	2096,0	0,39	9935,7	1,83
2011	39611,4	5,55	5257,7	0,74	18 849,5	2,64	2676,4	0,37	12827,8	1,80
2012	14676,3	4,60	1462,8	0,65	4245,9	2,06	6034,0	0,34	2933,6	1,55
2013	15349,6	4,70	1566,2	0,68	4423,3	2,10	6359,8	0,35	3000,3	1,57
2014	14480,5	4,61	1518,6	0,66	4242,2	2,08	5885,3	0,31	2834,4	1,56
2015 ¹	5758,4	4,68	674,5	0,69	1743,9	2,12	2209,6	0,32	1130,4	1,55

Джерело: розрахунки автора

¹ Виконано у січні-травні 2015 р.

Актуальним питанням реформування професійно-технічної освіти є її децентралізація [4, с. 30–31].

На сьогоднішній день професійно-технічна освіта в Україні перебуває в кризовому стані. Промислові підприємства України відчувають гостру нестачу в кадрах робочих спеціальностей, тоді як кількість професійно-технічних закладів щороку зменшується, як і число їхніх випускників.

Для того щоб поліпшити ситуацію у сфері професійно-технічної освіти, необхідне її реформування, певні кроки у напрямі якого вже зроблені. Необхідно вжити таких заходів: забезпечити прийняття законів про вдосконалення управління професійно-технічною освітою; переглянути структуру, функції та чисельність підрозділів Міністерства освіти і науки України, управління освіти і науки обласних, Київської міської державної адміністрації, що здійснюють управління системою професійно-технічної освіти; розробити та запровадити типові штатні нормативи професійно-технічного навчального закладу; починаючи з 2018 р. передбачати в державному та місцевих бюджетах видатки на капітальний (поточний) ремонт і реконструкцію будівель, приміщень, дахів та котелень закладів і установ системи професійно-технічної освіти, оновлення навчально-матеріальної бази та змісту професійно-технічної освіти; продовжити роботу щодо приведення мережі професійно-технічних навчальних закладів до потреб економіки та ринку праці та забезпечити оптимізацію та спеціалізацію малокомплектних професійно-технічних навчальних закладів; забезпечити ефективну роботу з професійної орієнтації молоді та підвищення престижності робітничих професій; забезпечити належний соціальний захист педагогічних працівників, учнів, слухачів системи професійно-технічної освіти, у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей із багатодітних та малозабезпечених сімей; створити належні умови співпраці із соціальними партнерами [2].

У країнах із ринковою економікою на фінансову систему має вплив велика кількість різноманітних чинників, серед них об'єктивні закономірності функціонування фінансів лише один із чинників. Окрім нього, великий вплив на фінансову систему має нормативно-правова база. Саме вона визначає склад системи фінансового забезпечення, повноваження її учасників, принципи функціонування, відносини між ними. Беручи до уваги те, що визначальну роль у системі фінансування професійно-технічної освіти відіграє бюджет, який, зокрема, є складовою частиною правового поля, саме нормативно-правова база встановлює обсяги суспільних видатків на професійно-технічну освіту. Таким чином, система фінансування професійно-технічної освіти цілком залежить від положень нормативно-правових актів, які діють у тій чи іншій країні. При цьому варто зазначити, що ключові норми правових актів далеко не завжди збігаються з важливими положеннями фінансової науки про закономірності функціонування системи фінансування професійно-технічної освіти. Врахування теоретичних концепцій у нормативно-правових актах лише сприяє зростанню загальної ефективності використання коштів, задоволенню потреб споживачів у послугах професійно-технічної освіти. Нівелювання об'єктивних закономірностей фінансування професійно-технічної освіти в нормативно-правових актах веде до дисбалансів її розвитку, зрос-

тання проблем доступності професійно-технічної освіти та її якості, а також неможливості належним чином досягти цілей економічного зростання. Важливо дослідити гармонійність організаційних засад фінансового забезпечення видатків на професійно-технічну освіту та нормативно-правового забезпечення цього процесу в Україні.

Професійно-технічна освіта є важливим елементом системи освіти в Україні. Про важливість професійно-технічної освіти свідчить те, що вона є обов'язковою первинною складовою частиною системи безперервної освіти в Україні [5]. Великий вплив на функціонування системи фінансування професійно-технічної освіти мають принципи професійно-технічної освіти, визначені в чинному законодавстві, зокрема в Законі України «Про професійно-технічну освіту»: доступність для кожного громадянина освітніх послуг, що надаються системою професійно-технічної освіти; рівність умов для реалізації задатків, нахилів, здібностей, обдарувань, різнобічного розвитку кожної молоді людини; єдність розвитку, виховання, навчання й оздоровлення молоді; єдність виховного впливу сім'ї і професійно-технічного навчального закладу; наступність і перспективність між професійно-технічною та вищою освітою; світський характер професійно-технічної освіти; особистісно-орієнтований підхід до розвитку особистості молоді людини; демократизація та гуманізація педагогічного процесу; відповідність змісту, рівня й обсягу професійно-технічної освіти особливостям розвитку та стану здоров'я молоді людини [5].

Дослідження змісту принципів функціонування професійно-технічної освіти дає змогу зробити висновок про залишення поза увагою вимог до системи її фінансування. Попри достатньо чіткі критерії забезпечення послуг професійно-технічної освіти населення відсутні положення про підходи до формування джерел фінансового забезпечення професійно-технічної освіти, ключових підходів до управління фінансами професійно-технічної освіти, а також зобов'язань щодо фінансового забезпечення професійно-технічної освіти.

Законом України «Про професійно-технічну освіту» визначено склад системи професійно-технічної освіти, яку становлять: професійно-технічні училища, вищі професійно-технічні училища, професійно-технічні центри незалежно від підпорядкування, типів і форми власності; наукові й методичні установи; органи управління освітою; освіта та виховання в сім'ї [5]. Від збалансованого наділення фінансовими повноваженнями різних суб'єктів здебільшого залежить стимулювання їх до більш ефективної діяльності щодо задоволення наявних потреб суспільства у сфері професійно-технічної освіти. Принципового значення при цьому набуває функціонування системи управління професійно-технічною освітою як необхідної складової частини побудови ефективного фінансового забезпечення професійно-технічної освіти. З огляду на це, для дослідження організаційно-правових засад фінансування професійно-технічної освіти важливе значення має з'ясування складу органів управління професійно-технічною освітою.

Джерелами фінансування професійно-технічного навчального закладу є кошти: засновника (власника); відповідних бюджетів (для державних і комунальних професійно-технічних навчальних закладів) у розмірі, передбаченому нормативами фінансування; батьків або осіб, які їх замінюють; добровільні пожертвування та цільові внески

фізичних і юридичних осіб та інші надходження, не заборонені законодавством.

Особливостями фінансової системи України є наявність специфічних прав юридичних осіб, які мають статус бюджетних установ. Згідно з Бюджетним кодексом України, бюджетним установам заборонено здійснювати запозичення у будь-якій формі (крім випадків, передбачених цим Кодексом) або надавати юридичним чи фізичним особам кредити з бюджету (якщо не встановлено відповідні бюджетні призначення на надання кредитів із бюджету) [6]. Зазначена норма справляє негативний вплив на процес фінансування ПТНЗ, оскільки практично робить неможливим залучення кредитних ресурсів. У таких умовах суттєво обмежуються можливості надавачів освітніх послуг самостійно формувати та реалізовувати фінансову діяльність, адже в них немає можливостей залучати необхідні кредитні ресурси для поповнення обігових коштів або для інвестування. Це створює суттєві обмеження на шляху розвитку напрямів діяльності ПТНЗ – розширення переліку послуг, підвищення їхньої якості та розширення доступності.

Ще більше обмежує фінансову самостійність системи розпорядників бюджетних коштів, що надають послуги професійно-технічної освіти, норма Бюджетного кодексу України, відповідно до якої бюджетним установам забороняється відкриття рахунків у банках. При цьому передбачено обов'язок бюджетних установ відкривати бюджетні рахунки винятково в органах Державної казначейської служби України [6]. Варто зазначити, що чинна нормативно-правова база не передбачає стандартів розрахункового обслуговування бюджетних установ в органах казначейства. Це негативно впливає на можливість ефективного фінансування професійно-технічної освіти. Критичним при цьому є неврегульованість питання терміну виконання платіжних документів бюджетних установ, що функціонують у сфері професійно-технічної освіти. Це спричиняє поширення практики необґрунтованих затримок платежів ПТНЗ, зокрема тих, що здійснюються за рахунок коштів, одержаних від власних надходжень. У зв'язку з цим виникає неспроможність своєчасного виконання фінансових зобов'язань та, як наслідок, зростає кредиторська заборгованість. Негативних характеристик заслугоує також застосування паперової форми документообігу під час розрахункового обслуговування ПТНЗ в органах казначейства. Це перешкоджає застосуванню сучасних телекомунікаційних технологій обміну інформації, погіршує оперативність проведення платежів, сприяє посиленню впливу суб'єктивних чинників на ухвалення рішень щодо прийняття платежів до виконання, а також інших негативних наслідків.

Система нормативно-правового забезпечення бюджетного фінансування професійно-технічної освіти в Україні формується органами центральної влади та органами місцевого самоврядування. Основні положення у цій сфері регламентовано законодавчими актами, ухваленими Верховною Радою України. Так, Бюджетним кодексом України закріплено видатки на професійно-технічну освіту за державним бюджетом, що загалом відповідає Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», який визначає низку власних і делегованих повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері професійно-технічної освіти [6]. Відповідно, потреби органів місцевого самоврядування у бюджетних ресурсах, необхідних для

фінансування професійно-технічної освіти, забезпечуються в межах регулювання системи міжбюджетних відносин, тому безпосередній вплив на фінансування професійно-технічної освіти справляють положення Закону України «Про Державний бюджет України» на відповідний рік, проте з 2015 р. частина професійно-технічних навчальних закладів передана місцевим громадам і фінансується за кошти освітньої субвенції, в якому передбачено конкретні обсяги міжбюджетних трансфертів, що слугують фінансовим забезпеченням професійно-технічної освіти. Ухваленням Верховною Радою Бюджетним кодексом України регламентовано правила визначення міжбюджетних трансфертів (освітньої субвенції на підготовку робітничих кадрів) місцевим бюджетам та перелік власних надходжень, які можуть одержувати ПТНЗ [6]. Окрім цього, законами України визначено організацію міжбюджетних відносин між районним бюджетом та бюджетами територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань.

Аналіз законодавчого забезпечення фінансування професійно-технічної освіти в Україні дає змогу зробити висновок про його несистемність і фрагментарність. Негативний вплив на побудову ефективної системи фінансування професійно-технічної освіти справляє відсутність затверджених на законодавчому рівні стратегічних пріоритетів розвитку. У зв'язку з цим значно складніше реалізувати послідовну фінансову політику щодо розвитку професійно-технічної освіти в нашій державі. Важливою прогалиною законодавчого регламентування професійно-технічної освіти є відсутність затверджених стандартів професійно-технічної освіти, що значно ускладнює успішне застосування сучасних технологій бюджетування.

Велику роль у правовому регулюванні фінансування професійно-технічної освіти в Україні відіграють нормативно-правові акти, затверджені Кабінетом Міністрів України. Цими документами встановлено правовідносини у сфері оплати праці працівників професійно-технічної освіти на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів, а також регламентовано порядок встановлення надбавок педагогічним працівникам ПТНЗ. Цим органом виконавчої влади затверджено перелік платних послуг, які можуть надаватися ПТНЗ. Важливе значення для фінансування професійно-технічної освіти має також затверджений Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ [7].

Окремої уваги заслуговують нормативно-правові акти Міністерства освіти та науки України. Будучи профільним відомством для професійно-технічної освіти, воно завдяки нормотворчому процесу безпосередньо впливає на обсяги видатків професійно-технічних навчальних закладів. Зокрема, нормативно-правові акти міністерства визначають типові штатні нормативи ПТНЗ що мають ураховуватися під час формування складу і чисельності персоналу. Крім цього, акти зазначеного центрального органу регламентують порядок обчислення заробітної плати працівників професійно-технічної освіти. Варто зазначити, що витрати на утримання персоналу становлять значну частку, а отже, регламентування чисельності працівників та розмірів їхньої заробітної плати визначальним чином позначається на обсязі фінансових ресурсів, необхідних для утримання ПТНЗ. Наявність права в органу центральної виконавчої влади визначати склад і чисельність працівників про-

фесійно-технічних закладів в умовах відсутності фінансових зобов'язань щодо утримання ПТНЗ містить ризики необґрунтованого завищення чисельності працівників та розміру заробітної плати, не стимулює до підвищення ефективності видатків. До того ж концепція нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України принципово відрізняється від підходу до обчислення обсягу видатків на професійно-технічну освіту в межах визначення обсягу дотації вирівнювання місцевим бюджетам, закріпленого в Бюджетному кодексі України. Так, у першому випадку чисельність працівників визначається кількістю груп у ПТНЗ, а застосування норм Кодексу передбачає обчислення обсягів видатків на основі кількості споживачів послуг [6].

Таким чином, нормативно-правове забезпечення фінансування професійно-технічної освіти Міністерством освіти та науки України спрямоване на регламентування системи витрат ПТНЗ. Водночас поза увагою залишено регламентування вимог до забезпечення доступності та якості послуг професійно-технічної освіти. Варто зазначити, що зобов'язання щодо фінансування професійно-технічної освіти покладено на органи місцевого само-

врядування. При цьому відсутні механізми узгодження фінансування професійно-технічної освіти з реалізацією пріоритетів соціально-економічного розвитку країни.

Висновки. Підсумовуючи проведене дослідження, зазначимо, що на відміну від нормативно-правового забезпечення професійно-технічної освіти, яке є доволі розвиненим і ставить високі вимоги до забезпеченості населення якісними послугами, правове регламентування фінансування професійно-технічної освіти характеризується численними прогалинами та містить доволі багато проблем. Виявлена неузгодженість нормативно-правового забезпечення професійно-технічної освіти та системи її фінансування призводить до появи та загострення на практиці проблем фінансування професійно-технічної освіти. Крім цього, нечіткість регламентації процедур планування видатків на професійно-технічну освіту, відсутність чітких економічно обґрунтованих соціальних стандартів у сфері професійно-технічної освіти, розмитість вимог до забезпечення належної якості послуг призводять до того, що ресурси суспільства на професійно-технічну освіту використовуються неефективно.

Список використаних джерел:

1. Ананских М.С. Критерии эффективности бюджетных расходов в процессе оказания бюджетных услуг / М.С. Ананских // Финансы и кредит. – 2010. – № 1(385). – С. 28–33.
2. Інформаційно-аналітичні матеріали до наради з питань стратегії реформування професійно-технічної освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mon.gov.ua/newstmp/2009_1/15.../inform_analit_materialy.doc.
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення плану заходів, спрямованих на задоволення потреби ринку праці у кваліфікованих робітничих кадрах» від 17.11.2007 № 886 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KR070886.html.
4. Волинським ПТУ бракує фінансування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.simya.com.ua/articles/59/25141/>.
5. Закон України «Про професійно-технічну освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/103/98-vr>.
6. Бюджетний кодекс України від 02.12.2015 № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/print1393162468751735.
7. Левчук Н.М. Нерівність доступу до освіти в Україні: соціальні детермінанти та наслідки / Н.М. Левчук // Демографія та соціальна економіка. – 2005. – № 2. – С. 148–158.

Коверник Н. В.

Академія фінансового управління Міністерства фінансов України

ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ ФИНАНСИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКИХ ЗАВЕДЕНИЙ ОБРАЗОВАНИЯ В УКРАИНЕ

Резюме

Исследовано состояние финансирования профессионально-технического образования Украины. Определены причины его неудовлетворительного состояния и проанализированы альтернативные источники финансирования данной отрасли. Предложены приоритетные направления совершенствования системы финансирования профессионально-технического образования.

Ключевые слова: экономическая модель образования, финансирование профессионально-технического образования, бюджетное финансирование образования, инвестиции в образование.

Koveryuk N. V.

Academy of Financial Management of Ministry of Finances of Ukraine

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM OF FINANCING OF VOCATIONAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN UKRAINE

Summary

The state of funding of vocational education in Ukraine is studied. The reasons of the poor state at present are determined and alternative sources for industry financing are analyzed. Priority directions of improvement of the vocational education financing system are proposed.

Keywords: economic model of education, financing of vocational education, budgetary financing of education, investment in education.